

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se račune po tarifi v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravitelstvo ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so proste poštnine.

„V edinosti je moč!“

XX. redni občni zbor političnega društva „Edinost.“

Minulo nedeljo, dne 10. junija 1894. vrtil se je XX. redni občni zbor političnega društva „Edinost“. Tudi ta zbor nam je priskrbel zanimiv dogodek in pojav v političnem življenju naroda slovenskega. Udeležba je bila velika, zanimanje obče, a razprava — tudi na onih mestih, kjer so menjenja trčila — je bila enotna — povsem dostojna, stvarna in mirna. To nam je naglašati posebno, da v vsaj dolgi razpravi ni bilo čuti ni jedne besedice, katera bi bila oikala na osebno animoznost.

Predsednik prof. Mandić otvoril je zborovanje ob 10¹/₂ uri predstavitvi vladnega zastopnika, višjega redarstvenega komisarja dr. Mahkoveca, državnega poslanca Nabergerja in Spindića, deželna poslanca Gorjupa in Vatrovca in nekatere navzoče odličnjake iz Istre.

Zatem je spregovoril nastopno: Slavni zbor! Častiti družabniki! V imenu političnega društva „Edinost“ vas pozdravljam priščno. Radostno konstatujem, da je imel naš poziv zares slajen vseh in srčno se vam zahvaljujem, da ste se sestali v tako lepem številu.

Ker ste se, častiti družabniki, zbrali skoraj v popolnem številu, dokazali ste, da pojmite in razumite važnost našega političnega društva, katerega namen je v prvi vrsti širiti kulturo in se potezati za politično vajo našega naroda. Poleg teh smeri ima pa naše društvo še drugi, praktični namen, o katerem pa spregovorim pozneje, ko bo besedilo.

Odstopivši odbor storil je vse, kar je bilo v njegovi moči, da izpolni odgovorno svojo nalogo. Žalibog, da današnje okoliščine niso dopustile, da bi svojo nalogo popolnoma in vsestransko rešil, a v tem more storiti mnikaž še prihajajoči odbor.

Ponavljam, da je odbor skušal popolnoma dostiti svoji nalogi. Zato se je baval v prvi vrsti s šolskim vprašanjem, s katerim se bori tržaški Slovenci že od leta 1883. — Govornik opisuje nato s jedrnatimi besedami usodo 4 prošenj slovenskih roditeljev za slovensko šolo v mestu in nariše postopanje magistrata proti tem prošnjam in izreka v imenu društva javno zahvalo občinskemu svetovalecu g. dr. Sabovcu, kateri se je tako močito in nevtrajno potegnil v mestnem svetu za slovensko šolo. Zbor prizna to zahvalo s iskrenim „Živio!“ na g. dr. Sabovca.

Odboru bilo se je tudi baviti s našimi delavci, kateri zahtevajo splošno volilno pravo. Iste so vprašali, da-li ne bi jih odbor hotel moralno in materialno podpirati v dosegu tega namena. Odbor je odgovoril, da materialno sicer ne more podpirati tega gibanja, a priporočil je stvar našim državnim poslancem ki se izvestno potegnejo zanje.

PODLISTEK.

63

Kmetijski upor.

Spisatelj: August Senoa. Preložil: I. P. Planinski.

— Ti si Ivan Sabov? vpraša ga Tahi. Človek varavna ponosno svojo glavo, pogleda velikaša in reče:

— Da, Ivan plemeniti Sabov!

— Glej, umeša se Domačić, nisem vedel, da si plemenit. Torej se tudi plemenita koža lahko ježi? Zdi se mi, da ti ni toplo.

Sabov ga prezirno pogleda, ne reče pa nič.

— Ti si, reče Tahi, za Heningovico naše hujekal kmete, ti si z oboroženo roko navlil na Sosed.

— Sem, odgovori suženj.

— Ti si s mečem branil grad proti banu in ubil stotnika Vlačića?

— Sem!

Dalje je storil odbor, kolikor je mogel, da vstreže zahtevi in potrebi razširjenja društvenega glasila, lista „Edinosti“. List je sicer razširjen, a s tem ni še dosežen pravi namen: da postane dnevnik v pravem smislu izraza. Opisuje, koliko se je imel odbor boriti, da doseže vsaj to, kar je res dosegel in kar vidi. Ali tudi sedanji obliki lista ni zagotovljen obstanek, ako ga ne bodo tržaški rodoljube podpirali evrateje in ako nam ne pride izdatnega pomoč od drugih slovenskih krajev. Če se to ne dogodi, moral bi se storiti korak nazaj namesto naprej, česar pa vi gotovo ne dopustite, ker bi bilo to za našo stvar ne-le velike moralne škode, ampak tudi sramotno.

Govornik opisuje nato delovanje narodnih poslancev v deželnem zboru istrakem. Omenja, da je sicer današnjim zborovalcem že znano, kaj delajo naši poslanci v Poreču, ni jim pa znano, kaj se dogaja z kulisami. Predočuje, kako so istrski hrvaško-slovenski poslanci sklenili, da ne stopijo pred zbornico več ustmeno, ampak le pisмено s resolucijami, interpelacijami itd. S tem pa so dosegli slovenski poslanci vendar-le nekoliko, če tudi le v negativnem smislu, namreč: italijanska večina prišla se je ravšati med seboj in valed tega odpovedali so se svojem poslanškemu mandatu trije najzagrizenejši nasprotniki. Borba je bila živahna, a dosegli smo le to malo, da deželni glavar vprejema slovenske in hrvaške uloge in da take uloge poslancev daje predsedništvo samo predstavljati na italijansko. In to se dozdeva našim nasprotnikom preveč, zaradi tega polagajo svoje mandate!

Smoter političnega društva „Edinost“ pa ni le samo duševni, ampak ima tudi praktične, gnotne namene. Zato je odbor deloval v to, da se ostanje slovenska „Kmetijska družba“, katera naj bi pomagala živim potrebam naših kmetovalcev in vinogradnikov, ker je tu obstoječa „Societá Agraria“ vse, — samo kmetijsko društvo ne. Pravila nove osnovane kmetijske družbe so že potrjena in baš danes teden dni bo prvi občni zbor nove družbe.

Predsednik zaključuje rekoč, da je govoril v imenu odstopajočega odbora ter se zahvaljuje na iskazanem zaupanju.

Oglasi se za besedo gospod inženir M. Živio.

Predsednik: „Mislil, da morda vendar nimate ničesar omeniti proti mojemu govoru? Živio: Da, baš proti tem govoru želim nekaj spregovoriti.“

Pred. Izvolite!

Gosp. Živio prizna, da je odbor jako marljivo deloval, kar se mora posebno priznati vlasti v današnji dobi liberalizma, ko se sleherni, ki kaj dela za svoj narod, razupira kot „šuntar“ in se celo preganja kot tak. Vendar pa mora opomniti proti odboru,

— A zakaj si to storil, dragi moj?

— Ker sem služil Heningovici, ker sem ji na plemiško poštenje obljubil, ker vem, da je Sosed nje dedovina, katero ste ji vi po krivici intrgali!

— A, tako, reče Tahi, majaje z glavo, ali ti si, ljubček, s svojega okna na moje ljudi streljal in ubil konja, kateri mi je trikrat drl od tebe, lopovska duša.

— Sem, odgovori Sabov, ker so vaši vojščaki proti božjemu in človeškemu zakonu navlili v moj plemiški dvor, da mi vzemó vse moje imetje. Jaz sem plemenitaš, svoj človek.

— Pa zakaj si pobegnil?

— Ker ste poslali naše močno četo. Hotel sem se umakniti v varen kraj, da se pred plemenitim sodiščem pritožim zaradi vas.

— Aha! Tako, tako! nasmešno se Tahi, a kje ste ga zalotili, dragi moj? obrne se Ferko k Petričeviću.

da isti deluje preveč na skrivnem, da ima malo naroda za seboj in da nima svojih korenin v narodu. Delovanje odborovo bilo bi mnogo vpešneje, ako bi bil narod za njim in ako bi ga podpiral narod. Baš njega tajno delovanje pa je krivo, da temu ni tako, kajti vsak vé in čita, da ima odbor svojo sejo, toda nihče ne zna in ne čuje, kaj je odbor sklenil v svoji seji.

Na to prestopi gosp. inženir k šolskemu vprašanju, o katerem želi izraziti svoje menjenje glede komisije, ki je opravljala prošnji slovenskih starišev. Vsak si mora misliti, pravi govornik, da dotična komisija ni imela drugega nalog, kakor da stvar zavleče kolikor le more. Magistratu sveda to prošnje niso po volji in zato ne mara niti slišati o njih. Vse dotičnike, ki so bili podpisali prošnje, pozvala je bila „Edinost“ večkrat, naj se oglašijo pred komisijo. Tudi jaz sem bil podpisal tako prošnjo, pravi g. Živio, in magistrat me je še posebno pozval, kakor mnogo drugih, da se predstavim komisiji. Govornik opisuje potem jako sarkastično, kako ga je ispraševala komisija po imenu starišev, njegovo ime, bivališču itd., da je skoraj mislil, da ne stoji pred politično komisijo, ampak kot hudodelec pred sodiščem. No, ker pa ta slavna komisija ni znala niti besedice slovensko, zahteval je on, kot Slovenec, da razpravlja njim slovensko. S tem pa je navel lepó! In ker govornik ni hotel podpisati italijansko sestavljenega zapisnika prišel je predsednik komisije na njega kričati, groziti se mu itd., valed česar je bil govornik prisiljen izjaviti mu, da dotični komisar ni sposoben za svojo službo in da ni na svojem mestu. Tako je torej postopala ta „komisija“; strahovala, grozila se je podpisovalcem prošenj za slovensko šolo. Ako pa so s menoj, nadaljuje govornik, postopali takó, kakó so se-le ravnali s preprostimi delavci? Zaradi tega mislim, da smo bili bolj neumni mi, ki smo šli pred komisijo, kakor pa dotični, ki so ostali doma, posebno pa jaz, ker me je ovadil dotični komisar, da niti sam ne znam, kaj se s menoj še zgodi. (Veselosť.)

Dolžnost odborova, pravi govornik, bila bi torej, da bi se bil baval že mnogo poprej s to stvarjo, da bi bil poučil ljudi itd. itd. Dolgo časa je že tega, kakor vidimo, kako nas hoče podjarmiti magistrat, ki misli: saj znajo italijanski — in baš zaradi tega je bila omenjena komisija razšaljena, ker sem jej povedal, da mora znati slovensko.

Da prepredimo sedanje žalostno stanje, mora se nastojati, da nihče ne govori italijansko brez posebne potrebe (ploskanje, dobro!) — Govornik navaja, kakó ozdravljajo Italijani italijansko, Nemci nemško, Slovenci pa — italijansko. Zdavna že bi se moralo kaj storiti v tej stvari, kajti Italijani drugače prav lahko prepričajo vlado,

— V kleti blizu Stolice, odgovori Petričević.

— Da, nadaljuje Šimen; ko sem vložil ponoči v hišo, našel sem par njegovih čevljev, s katerimi sem določil sled. V snegu sem jih dobil vtisnene in tako smo šli po sledu naprej. Svoje oborožene ljudi sem pustil za seboj in šel proti kleti svojega starega znanca Ivana. Prepadel se je, ali se je koj umiril, ko sem mu povedal, da grem iz Stolice k gospodu Gregorjancu in ga prosim, naj prenočim pri njem. Govorila sva marsikaj o alužbi, a on mi reče, da bi raje poginil, kakor pa od krvnika Tahijsa — tako je sam dejal — pokušil mrvice kruha ali kapljico vode. Pride noč, pride Petričević za menoj in ulovila sva miš ter jo slekla, da se ne bi siromak preveč potil po potu. In sedaj ga imate!

— Eh, reče Tahi, zasukavši brke, vidiš, moj dragi, ti mi prihajaš v goste, pa te zato

da Slovencev v Trstu zares niti ni, ker govorijo vsi italijansko. (Dobro!).

Govornik bi želel še nekaj upaziti o splošnem volilnem pravu, toda predsednik mu seže v besedo, češ, da more o tem staviti pozneje poseben predlog. Gosp. Živio priporoča na to le-to, da naj bi odbor stopil v dotiko z narodom, da pokažemo, da smo tudi mi tukaj.

Predsednik odgovarja g. predgovorniku na kratko: 1.) glede poučenja dotičnih starišev, ki so bili podpisali prošnje za slovensko šolo, opozarjala in spodbujala je iste „Edinost“ mesec dni. Odbor, odnosno politično društvo, pa ni moglo vzeti stvari v roke, ker to ni politična, ampak šolska stvar. — 2.) Glede občevalnega jezika italijanskega je dovolj omeniti, da je splošna nesreča Slovanov njih slabost, da se radi udajajo tujim jezikom in 3.) naši poslanci, ki so zares liberalni in ki so v tem vprašanju jedino merodajni, izrekli so svoje menenje o splošnem volilnem pravu že v državnem zboru.

Besedo dobi društveni tajnik g. M. Cotič. (Dalje prih.)

Politiške vesti.

Kriza na Ogrskem je rešena. Wekerle je dobil nalog sestaviti novo ministerstvo. V istem ostanejo vsi prejšnji ministri, izjemši naučnega ministra grofa Albina Csakyja, ministra na kraljevem dvoru grofa Tisza in ministra za poljedelstvo grofa Bethlena. Na mesto prvih dveh prideta baron Roland Eötvös in grof Julij Andrássy, za poslednjega ni še določen namestnik. Novemu ministerstvu je najbrže usojena jako kratka doba obstanka. V prvo je liberalna stranka zgubila po sedanji krizi mnogo svojega ugleda, ker je opuščala kos za kosom od svojih „načel“ in zahtev, samo da se vzdrži na krmlu; v drugo pa nima nikake nade, da bi zmagała v gospodski zbornici z obligatoričnim civilnim zakonom. Parlamentarni konflikt med gospodsko in poslansko zbornico je torej neizogiben, kakor hitro ministerstvo Wekerle ne odstopi od omenjene predloge; ako jo pa umakne, značilo bo to popolno zmago opozicije in ministerstvo izgubi pravico do obstanka. In tako se smemo nadejati, da židovski liberalizem na Ogrskem skoro dovede samega sebe ad absurdum. Glede na mišljenje krone so jako značilne besede, katere je izrekel cesar do Wekerla, „da ob vprašanju vstopa justičnega ministra Szilagyia — te duše prejšnjega ministerstva in desne roke g. Wekerla — v novo ministerstvo so bili njemu, cesarju, odločilni jedino le politični oziri.“ Njemu vladarju ne treba ni zahvale, ni priznanja ni demonstracij. S tem je povedano

ne morem pustiti v ti zimi iz hiše, ker ne daj Bog, da bi zaradi mene ozebel. Dam ti stanovanje in posteljo, ali ker ne maraš od mene niti kapljice niti mrvice, naj bo po tvoji volji. Ne bom te silil, utegnilo bi ti presedati.

Sabov vzravna glavo in ga pogleda s svojimi otrplimi očmi, ne vedoč, kaj namerava z njim. Naposled zadrhti in reče:

— Gospod Frančišek Tahi! Jaz protestujem proti temu nasilstvu. Pustite me! Jaz sem plemenitaš.

— Bog vé, zamaje Tahi z glavo, treba najprej poiskati tvoj rojstni list. Dotlej moraš potpeti.

— To bo težko kaj, vaša milost, nasmeje se Drmatić, ko je pobegnil in ko smo mu zapodili ženo in otroke, prenočili smo v njega hiši. Zakuril sem potem peč z raznimi papirji, mej katerimi je bila tudi pišava oslov-ska koža. (Dalje prih.)

na jasn način, da cesar je pozval zopet Wekerle zgolj za to, ker ni mogel drugače ukreniti pri sedanjih političkih razmerah; zaprt pa je pot takemu tolačenju, kakor da bi bila krona sporazumljena s cerkveno političkim predlogami ali pa da bi hotela celo moralno uplivati v priloge obligatorni civilni poroki.

Kriza v Italiji. Vsi dosednji napori sivolasega Crispija, sestaviti novo ministerstvo, so ostali brezuspešni. Nijednega onih državnikov, s katerimi se je pogajal Crispi do sedaj, ni prava volja stopiti na stran Crispijevo; a to ne morda toliko radi razlike v političkem mišljenju, ampak, ker se ne morejo zjediniti ob vprašanju, kako rešiti Italijo iz finančne in gospodarske stiske. Crispi je odločno proti temu, da se zmanjša proračun za vojsko, če, da tako zahteva patrijotizem, da se vzdržati vojska in mornarica na sedanjih višini; Rudini in Zanardelli — s kojima se v prvi vrsti pogaja Crispi — pa menita, da treba najskrajnejše varčnosti pri vseh strokah državne uprave in da se skrajšajo izdatki za vojsko. Na njiju strani je večina zbornice in naroda. Zbornica neče privoliti nijednega novčiča novih davkov, dokler vlada ne pokaže resne volje za varčenje. V teh okoliščinah tiče vse težave, s katerimi se je boriti Crispiju. Radovedni smo res, kako se izkoplje stari Francesco Crispi iz te zagate, kajti na razpuščenje zbornice ne sme niti misliti, ker se mu ni nadejati, da bi bila nova zbornica prijaznejša — novim davkom. To pa je gotovo, da brez novih davkov ne bo mogoče vzdržati italijanske vojske na sedanjih višini. Izgled v bodočnost Italije je torej zelo nejasen in nevesel in vprašati bi se morali naši državniki, ali je sploh kake vrednosti takov zavestnik, katerega vojna sila je od danes do jutri, ker jo gospodarske sile dežele ne morejo vzdrževati.

Vse zastoj! Senzacionalni dogodki na Bolgarskem, odnosno nepričakovani padeč mogotea Stambulova, vzbudili so veliko zanimanje po vsej Evropi. Naravno, da se je političkim krogom videlo najvažnejše vprašanje, kateri varčki so dovedli Koburžana do tega, da je tako energično in neusmiljeno bacnil od sebe ravno onega moža, koji je njemu, Koburžanu, odprl pot do Bolgarskega prestola? Z ozirom na to vprašanje je bil kmalu v soglasju ves politički svet: Koburžan je hotel žrtvovati svojega ministra, da si pridobi naklonjenost Rusije. Toda danes ne dvomi nikdo več o tem, da Koburžan ni dosegel svojega namena: Stambulov je pač izgubil iz bližine prihodnje, ali naklonjenost Rusije ni stopila na njega mesto. Koburžan je pokazal, da ni najmanjše ne pozna velikega nespremenljivega programa ruske politike na Balkanu. Rusija ve, kaj hoče; ona hodi glede balkanske politike svojo trdno označeno pot in s te poti je ne spravijo taki manevri. Ruska politika se giblje v velikem stilu in jo ni volja, da bi malenkostim žrtvovala veliko stvar. Ruski diplomaciji ne velja taktika, izogibati se zaprekam, ampak ona čaka raje, da se iste odstranijo. Zopetna pridobitev ruske naklonjenosti bila bi seveda za Koburžana neizmerno važnost, ali Stambulov — in naj je še tako grozovit, krvoloč in sovražen Rusiji — je vendar le premala cena za tako veliko pridobitev. Rusije zahteva več žrtve: ni zadosti da je Koburžan žrtvoval Stambulova, ampak žrtvovati mora tudi samoga sebe, ako hoče, da se med Bolgarsko in Rusijo zopet oživetorijo taki odnosi, kakoršne zahteva korist Bolgarske in do kakoršnih ima Rusija sveto pravico z ozirom na potoku ruske krvi, prelite v osvobojenje naroda Bolgarskega. Rusija smatra izvolitev Koburžana knezom Bolgarskim nepustavno, kakor je nepustavno njega bivanje na bolgarski zemlji. Tako je stališče ruske vlade glede na bolgarske vprašanje in od tega stališča jo ne odmakne noben še tako zvit zasnovan prevrat.

Posledice sporazumljenja med Rusijo in sv. Stolico se že kažejo. Pričakovati je namreč važnih osebnih sprememb v katoliški hierarhiji v Ruski Poljski in v Rusiji in je baje poslednja dala zagotovilo, da odslej ne bode zapirala katoliških samostanov, razen ako bi državna korist neizogibno tako zahtevala. In še v takih slučajih hoče post-pati kolikor možno obzirno. Razveljavila se je tudi prepoved, veljavna do sedaj za katoliške šole v Rusiji, da ne morejo samovoljno potovati v Rim.

Različne vesti.

Občni zbor pol. društva „Edinost“. Obširno in kolikor možno natančno poročilo o tem velesanimim zborovanju jeli smo priobčevati v denašnji številki. Ker se je pa razprava nepričakovano raztegnila, niso mogli priti na vrsto razne resolucije in predlogi. Zbor je sklenil s veliko večino, da se skliče v nedeljo dne 24. t. m. izvanredni občni zbor v ta namen, da se rešijo resolucije in predlogi, prijavljeni predsedništvu društva, in da morejo naši okoličanski poslanci sporočiti o svojem delovanju v mestnem oziroma državnem zboru, ako bi volili to zahtevati. Predsednikom je bil izvoljen: gospod profesor Mate Mandić, odborniki: gg. Ivan Balanč, Ante Bogdanović, Maks Cottič, Ivan Goriup, dr. Gustav Gregorin, Dragotin Martelanc, Fran Podgornik, Josip Turk, Iv. Marija Vatrovec. Namestniki: gg. Iv. Marija Bole, Štefan Gjivič, Miha Hervatin, Iv. Marija Klun, Ant. Miklavc, Miha Poljšak, Anton Sancein-Drejač, Anton Trobec, Anton Truden. Pregledovalca računov: gg. Ivan Prelog in Julij Mikota.

Tržaško vojništvo v Sežani. Kakor lani, premesti se tudi letos po letu pehota tržaške posadke v Sežano in sicer pride tje 1., 2. in 4. bataljon 87. pešpolka od 21. t. m. do 10. julija, 2. bataljon istega polka pa od 11. do 26. julija.

Veliki koncert na korist družbe sv. Cirila in Metoda, vršil se minulo soboto, izpal je sijajno v moralnem in povsem povoljno tudi v gmočnem pogledu. Obljubljeno nam obširneje poročilo koje priobčimo, kakor hitro je dobimo.

Iz Podgrada se nam piše: Gosp. urednik! Hočete-li verjeti, da kdor se hoče voziti po dolenski železnici, da mora snati nemško?

Evo dokazi! Jeden dan pred sokolskim isletom v Novo mesto, prosil sem na ljubljanskem južnem kolodvoru jeden vozni listek do postaje Višnja gora. A namesto karte dobil sem od uradnika, ki je govoril slovensko, vprašanje, kje je ta kraj. Jaz mu odgovorim: To je jedno mesto ne daleč od Ljubljane. Uradnik: Kako se imenuje nemško? Jaz: Ne vem! Uradnik: Jaz tudi nimam zdaj časa iskati slovenskega imena. V tem hipu začne klicati k vlak in jaz sem bil prišljen povedati — ako sem se hotel odpeljati — kako se imenuje Višnja gora — nemško!

Gospod urednik, ali ni to nečuvstvo na naši domači zemlji! Da slučajno nisem znal nemškega imena, moral bi bil še čakati v Ljubljani.

Železniška proga Tržič-Červinjan odprla se je slovesno dne 10. t. m. Iz Trsta odpeljali so se omenjenega dne s jutranjim brzovlakom: ces. namestnik vitez Rinaldini, župan dr. Pittori, Lloydov predsednik baron Kalohberg in zastopniki civilnih oblasti. Povabljeni bili so k slovesnemu odprtju med ostalimi gosti tudi mestni svetovalci dr. Gairinger kot predsednik društva inženirjev ter Burgeialler in Combi. Vlak je počakal na postaji v Nabrežini Dunajski brzovlak, s katerim se je pripeljal trgovinski minister grof Wurmbrand. Ministra je spremljal sekojski načelnik baron Wittek in jeden ministerski tajnik.

Od Nabrežinske postaje odpeljal se je vlak do postaje v Tržiču, kjer pričinja nova proga. Na vseh postajah pokali so topi in dekale so deputacije, da se poklonijo ministru. V Červinjanu je bil slavnosten obed, o katerem je bilo mnogo napisitve. Tudi minister grof Wurmbrand izustil je govor, v katerem je posebno poudarjal, da je jako vesel, da ima priložnost bivati med tako omikanim narodom. Spomnil se je na rimljanski Oglej, drugo mesto vse Evrope, od katerega kulture smo se mnogo okoristili in zatorej je dolžnost česarstva da skrbi za to južno svojo pokrajino.

Po uledu se je minister odpeljal v Gorico. — Zvečer je bila Červinjanu ljudska veselica, katere najslajnejša točka je bila — pesem „Lega nazionale“.

Pevcem „Slovenskega pevskega društva“ se naznanja, da je danes ob 8. uri zvečer pevska vaja v prostorih „Delalskega podpor-nega društva“.

Nezgodna 38letni kmet Josip Semec iz Kopra padel je v soboto pred gledališčem Armonia pod nek voz, ki mu je stri deano roko in desno nogo. Ljudje so prijeli nepredvidnega voznika, nekdo pa je takel na zdravniško postajo po zdravnika. Ponesrečeni Semec se je menda poškodoval tudi na drobju. Odpeljali so ga v bolnišnico. Dotičnega voznika, ki je bil provzročil valed svoje neopreznosti to nesrečo, odpeljali so stražarji na polic. komisariat v sagati del Moro, kjer so ga zaslišali na zapisnik ter ga izpustili na prosto, dokler ne bode pozvan pred sodišče.

„Slovenski Svet“ od 10. junija ima v 11. št. naslednje vsebino: Voditelj ni — slovenskih! — Židovstvo, politika in Slovani. — Preširnov sonet: v latinici, cirilici in ruskem prevodu. — Sanje (slov. pes.) — Sloga. — Protivnicima (hrv. pes.). — Gospici Antoniji K... — Lav in lavica. — POKANTHAK. — Literaturno pismo o L. Tolstemu. — Iz moga dnevnika. — Ruske drobtinice. — Ogled po slovenskem svetu. — Književnost.

Policijako. 39letnega slikarja Ivana F. iz Červinjana saprli so na njegovem stanovanju v ulici dell'Ospedale št. 4, ker se je bil povrnil v Trst, četudi ja bil še izgnan iz mesta. — Zaredi prosjačenja so prijeli mestni stražarji v ulici S. Michele 53letnega Ivana Marusiča in 52letnega Antona Štekerja, oba brezposelna kovača, rojena v Trstu. Odvedli so ju v zapor.

Koledar. Danes (12.): Janes Fak, sp.; Onofrij, pušč. — Jutri (13.) Anton Padov., spoz. — Prvi krajec. — Solnce izide ob 4. uri 17 min., zatoni ob 7. uri 42 min. — Toplota véčraj: ob 7. uri sjutraj 15.5 stop., ob 2. pop. 22 stop.

Loterijske številke, izrebane 2. t. m.

Trst	68, 40, 64, 73, 69.
Linc	21, 86, 36, 55, 33.
Inomost	12, 53, 34, 42, 32.
Budimpešta	21, 68, 76, 50, 26.

Najnovejša vesti.

Dunaj 11. „Extrapost“ javlja, da je naučij minister odredil, da se osnujejo na gimnaziju v Celju slovenske paralelke.

Budimpešta 11. Predloga o civilni poroki se predložil zopet gospodski zbornici v ponedeljek, dne 18. t. m. A predno se to zgodi, pridoda komisija tej predlogi določilo, s katerim se nadeja omejitati opozicijo. V smislu tega določila bodo obvezani državni uradniki priporočati novoporočencem, da se po civilni poroki poročijo tudi cerkveno. Opozicija zagotavlja, da se ne uda pritisku in da bodo odločno in kompaktno glasovali proti predlogi o civilni poroki, katere poslednja pade gotovo še s vedo večino. Tako reši opozicija krono tega ministerstva, koje krona zaničuje.

Včeraj so imeli klerikalci zborovanje pod predsedništvom princa Odevalchija ter so sklenili razne resolucije proti cerkvenopolitiški preosnovi.

Budimpešta 11. Cesar se je vrnil na Dunaj in prida na Ograko še-le septembra meseca.

Budimpešta 11. Iz vseh mest prihajajo poročila o velikem veselju, ki je zavladalo valed Wekerleve smage. Po mnogih krajih so bile velike demonstracije in razveljavave.

Budimpešta 11. Dopoldne prisegli so novoimenovani ministri.

Budimpešta 10. Baron Fejervary začasno prevzame poljedelsko ministerstvo.

Budimpešta 11. Vse mesto je danes pod vtisom grozne rodbinske tragedije. Isvlekli so namreč iz Donave truplo neke ženske in treh otročičev. Trupla otročičev so bila s vrviyo privezana na truplo žene.

Rim 10. Kriza nadaljuje. Crispi pričakuje iz Milana ministra Brina, da se poave-tuje z njim.

Rim 11. Pogajanja med Crispijem in Zanardellijem so se razbila popolnoma. Položaj je bolj zmeden nego kdaj. Ni videti druge rešitve, kakor da se povrne prejšnje ministerstvo, katero pa nima sedaj nikake avtoritete, ako takoj ne razpusti zbornice in odredi volitve za prihodnjo jesen.

Dunajska borza 11. junija 1894.

	danes predvéčraj
Državni dolg v papirju	98-30 98-35
„ „ „ v srebru	98-25 98-25
Avstrijska renta v zlatu	120-80 120-75
„ „ „ v kronah	97-97 97-90
Kreditno akcije	349-75 351-50
London 10 Lst.	125-05 125-05
Napoleoni	9-98 9-96
100 mark	81-25 81-27 1/2
100 italj. lir	44-77 1/2 44-75

Trgovinski branjavi.
Budimpešta. Pienica za juni 685—690, za jesen 707—708. Koruza za juli-avgust 481 do 482. Oves za jesen 578—579. Ri 640—642.
Pienica nova od 77 kil. f. 7—7-05, od 78 kil. f. 7-10—7-15, od 79 kil. f. 7-20—7-25, od 80 kil. f. 7-25—7-35, od 81 kil. for 7-35—7-40. Ječmen 650—655; prosa 830—835.
Ponudbe pienice slabe, popravovanja sivahna. Prodalo se je 20.000 met. stot. po polnih cenah. — Otrobi brez prometa. Vreme lopo.
Praga. Nersuširani sladkor za juni f. 15.80, nova roba za september f. 15.—
Havre. Kava Santos good average za juni 95-50, za oktober 88-25.
Hamburg. Santos good average za juni 77-25, september 73-25, december 68-25, mirno.

Odhajajoč iz Istre, poslavljam se tu od vseh istrskih in tržaških rodoljubov, katerih nisem mogel osebno posdraviti. Na zdravje!

V Pulji, dne 9. junija 1894.

D. K. Jančič.

Poslano.*

Dapisniku iz Komna v „Edinosti“ od dne 7. t. m. št. 68 odgovarjam — pa le jedenkrat za vselej, ker se nočem spustiti knjim v polemiko — prav na kratko sledeče:

Jaz — kot komenski župan — sem spolnjeval in spolnujem vedno vse pravice in postavne starostne sklepe; delujem vedno ljudstvu po volji. V to mi je štiri dokaz „znapnica“, katere je meni podpisalo 360 tukajšnjih občanov, katero prav skrbno hranim kakor zlato svetiljo, ono neznapnico pa, katero je podpisala le dvanašterica občanov, sem že porabil — za kar je bila vredna.

V Komnu, dne 9. junija 1894.

Josip Kovčič.

* Za članke pod tem naslovom ne odgovarja uredništvo.

Razglaš.

Podpisano županstvo naznanja, da bode **dne 18. junija t. m.**

dopoludne ob 9. uri v hiši župana gospoda **Pellicona** na Lozicah zmanjševalna uetna dražba sgradbe novega sidanega mosta in sedem podpornih sidov ob potoku „Močilnik“ ita obd. svezni poti iz vasi Otočce v kat. občini Dolenjaves do moje kat. občine Lozice na Vipavskem.

Delo ocenjeno je na 359 glđ. 43 kr. Natančni pogoji osnanijo se pred pričetkom dražbe.

Županstvo Dolenjaves pri Senožedah.
 10. junija 1894.

Gostilna „All'Antico Moro“
 ulica Solitaria 12, (po domače pri „Prvačkovcu“), prodaja črna in bela vina prve vrste iz pravih in dobrih vinogradov, in sicer: domaće črno po 38, belo po 36, modra frankinja po 40, črno hrasko po 40 in rizično po 48 nđ. liter. Izredna kuhinja, — Dršč se gela: „Rojak v rajaku“, pripravla se podpisani za obil obisk. **Anton Vodepivec,** gostilničar.

LA FILIALE della BANCA UNION TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio-Valute.

a) Accetta versamenti in conto corrente abbuonando l'interesse annuo per banconote 8 % con preavviso di 5 giorni

3 1/2 %	a 4 mesi fissa
3 1/2 %	a 8 mesi fissa
3 1/2 %	a 12 mesi fissa

per Napoleoni 2 % con preavviso di 20 giorni

2 1/2 %	a 3 mesi fissa
2 1/2 %	a 6 mesi fissa
2 1/2 %	a 9 mesi fissa

Bulle lettere di versamento attualmente in circolazione il nuovo tasso d'interesse entrerà in vigore al 29. corr., rispettivamente 29. corr. a seconda del rispettivo preavviso.

b) In banco giro abbuonando il 2 1/2 % interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a fior. 20.000 — a vista verso oblique; importi maggiori preavviso avanti la Borsa.

c) Conteggia per tutti i versamenti fatti in qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso dei conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest e altri principali città; rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

d) S'incarica dall'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise nonché del incasso d'assegni, cambiali e coupon, verso modica provvigione.

e) Proenra la bolatura di valori Esten con la massima sollecitudine ed a condiziori modiche.

f) Vende le lettere di pegno 4 1/2 % e obbligazioni comunali 4 1/2 % con 5 % di premio della Banca Commerciale Ungherese di Pest. Le lettere di pegno 4 1/2 % della Banca Ipotecaria Ungherese, nonché le obbligazioni comunali 4 1/2 % della stessa banca. Le Lettere di Pegno 4 1/2 % esenti da imposta della Banca Provinciale Ipotecaria della Croazia e Slavonia in Zagabria.

La Filiale della Banca Union accetta in custodia verso una tenuissima tassa effetti di qualsiasi specie, procura l'incasso dei coupon alla scadenza e la verifica dei titoli sorteggiati.

Trieste, 17 ottobre 1893. 1 12

Dunajske srečke po 1 krono

Žrebanje že 12. julija

5 glavnih dobítkov po 10.000 kron

Srečke priporočata: Mark Nigris, Henrik Schiffmann.